

Úvod

Předkládaná zpráva shrnuje výsledky dosažené v rámci smlouvy mezi Českým hydrometeorologickým ústavem a Ústavem fyziky atmosféry AVČR. Předmětem smlouvy bylo vypracování studie, která obsahuje posouzení hydrometeorologických podmínek vzniku významných letních povodní na území ČR na základě porovnání situace ze srpna 2002 s vybranými srážkovými epizodami a extrémními podmínkami. Práce je součástí projektu „Vyhodnocení katastrofální povodně v srpnu 2002“, jehož zadavatelem je Ministerstvo životního prostředí ČR a nositelem Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka. Výsledky předkládané studie jsou podkladem pro 8. kapitolu zprávy za II. etapu tohoto Projektu. Nositelem této II. etapy je Český hydrometeorologický ústav.

Na základě rozhodnutí objednatele byla smlouva podepsána 15. 11. 2002. Dílčí zpráva, která stručně shrnula výsledky přípravného stadia práce, byla odevzdána 15. 12. 2002. Kontrolní den pro II. etapu se konal 3. 2. 2003. Podle závěrů z kontrolního dne byly odevzdány podklady pro souhrnnou zprávu za kapitolu 8 dne 24. 2. 2003.

Data potřebná pro vypracování studie byla dodána z ČHMÚ a tato pomoc byla doprovázena i konzultační asistencí řady pracovníků ČHMÚ. RNDr. V. Květoň, CSc. poskytl základní datové soubory srážkových úhrnů a hodnot API30 z obou povodňových situací 2002 a 1997. Ing. P. Šercl provedl výběr povodí pro odhad PMP a poskytl řadu konzultací důležitých pro vypracování studie. RNDr. M. Janoušek nám pomohl při převodu meteorologických dat z databáze ERA-40 z ECMWF. Bez této součinnosti by řešení úkolu nebylo možné.

V souhlasu se zadáním se zpráva věnuje povodňové situaci ze srpna 2002 z několika hledisek, které lze rozdělit do tří problémových okruhů:

- a) Porovnání synoptických podmínek, množství srážek a odtoků s historickými povodňovými situacemi.
- b) Porovnání synoptických podmínek a množství srážek se situací v povodí Odry a Moravy v červenci 1997.
- c) Porovnání množství srážek s odhady pravděpodobné maximální srážky (PMP) provedenými pro povodí Labe.

Kromě tohoto úvodu a závěru je text zprávy je rozdělen do 4 hlavních kapitol. Kapitola 1 se soustředí na zpracování okruhu (a) a pro srovnání pojednává historické povodňové události z let 1890, 1897 a 1903. Okruh (b) je pojednán v kapitolách 2 a 3. V kapitole 2 je zpracováno srovnání synoptických podmínek pro povodňové epizody z let 2002 a 1997 z hlediska extremity hodnot synoptických proměnných. V kapitole 3 je stručné srovnání srážek a nasycenosti povodí. Poslední kapitola 4 se soustředí na okruh (c). Byly provedeny bodové i plošné odhady PMP pro oblasti vybraných povodí zasažených příčinnými srážkami a tyto odhady porovnány se skutečnými srážkovými úhrny. Závěr shrnuje výsledky všech kapitol.

Zpráva byla sestavena tak, že do textu každé kapitoly jsou zahrnuty i tabulky, zatímco obrázky jsou vždy umístěny za textovou částí kapitoly. Seznam citované literatury je pro všechny kapitoly společný a je umístěn v závěru. Kromě tištěné verze zprávy je k dispozici i verze na CD.

